

Urbanet Analyse
EJET AV ASPLAN VIAK

Hur kan kollektivtrafikens intäktsbortfall minska?

Webinar 18.6.2020

Tre problem med dagen prisstruktur

1. Periodkortets prisvärdhet minskar
2. Trängsel och höga produktionskostnader under högtrafik
  - analyser vi gjort i Oslo och Bergen visar på mer än 30 % högre produktionskostnader under Peak (förstärkningsfordon, extraförare m.m.)
3. Svårt att attrahera sällankunder – ”enkelpriset” upplevs som högt

Strategi

- Ökat arbeta hemma (hemmekontor)
  - Mer flexibla resenärsgupper
  - Minskat underlag för periodkort
  - KUNDKORT?
- Ökade problem/upplevelse av trängsel
  - Minskad konkurrens gentemot bilen
  - Sprid kollektivtrafik-resandet utanför rush
  - TIDSDIFFERENTIERADE Prissättning (taxor) ?
  - BEGRÄNSA Pensionärsrabatten

KUNDKORT

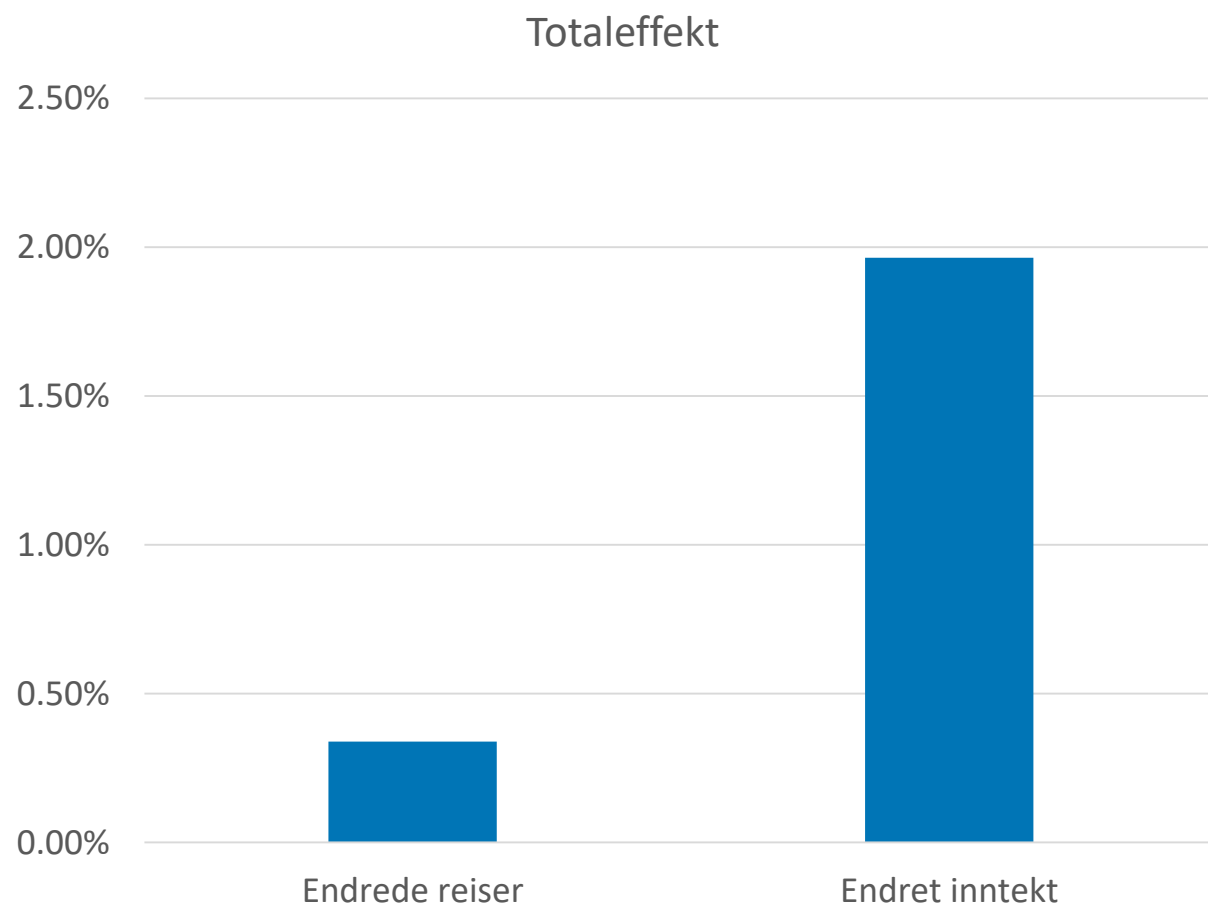
Riktas gentemot gruppen "då och då"

KUNDKORTET (100-lappen)

- Dagens pris-system har knappt förändrats på på 30 år
  - Billetteringsystemet (mobilappen) er ny, men systemet er gammeldags
  - Enkelbillett, periodekort
- De marginella resenärerna ("hemma-arbetarna")
  - Förlorar mest på dagens system
  - Är de enklaste att påverka att öka resandet
- Kundkortet ("100-kortet")
  - Flexibelt: Fast + rörlig del
  - Anpassa rabattsatsen gentemot nya målgrupper (hjemmekontor gruppen)
  - Precis som i många andra konsumentdrivna branscher (konsument förstår princip)

100-kortet (20 kr per resa)

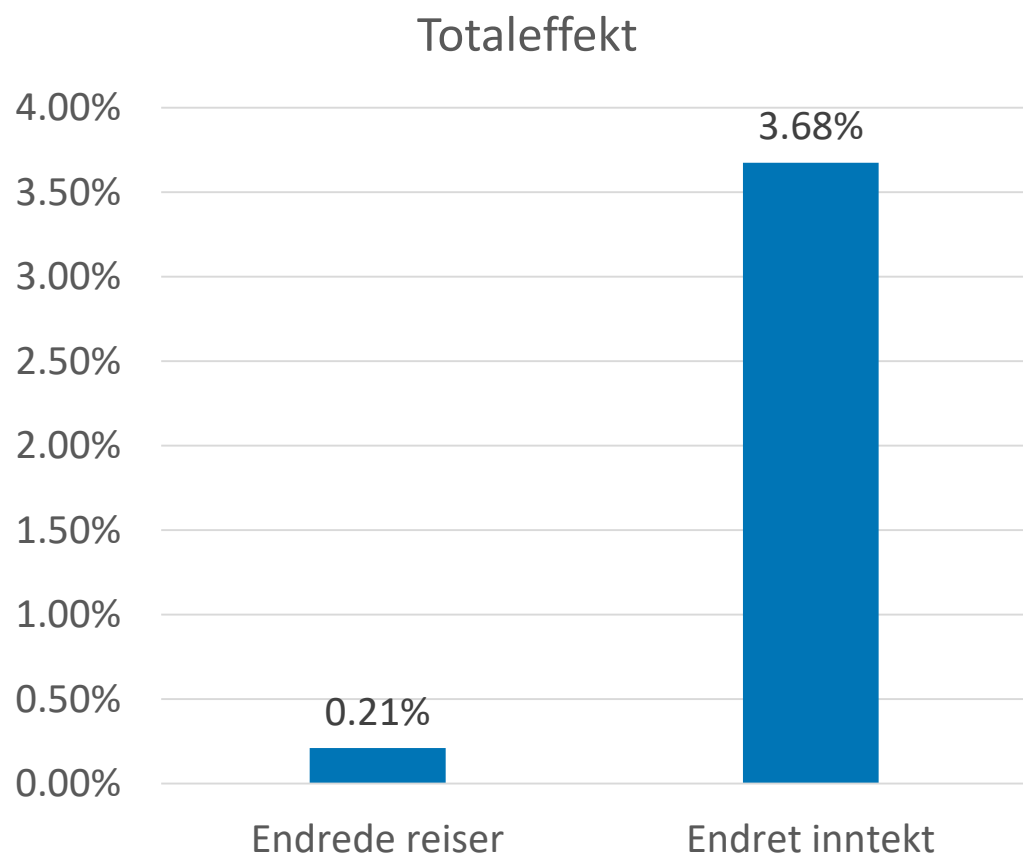
Exempel Kalmar

Förslag til rabattkort: 100-kortet

- SP- undersökning visade att kunderna är positiv
  - SP = Stated Preference)
- Pris per månad styrs av antal resor
- Maxpris (Pristak) = dagens månadskort
- Betalar 100 kr fr start – för att få rabatt på resandet
- Alla resor rabatteras – t ex hög/ låg trafik

Möjligt att variera resans prissättning med 100-kortet

- Betalar enkelbiljettpris første 5 reiser
- Får 70 % rabatt på alle øvrige reiser
  - (øver de fem første)
- Utformat for å øke inntekten
- Resandet økar svalt

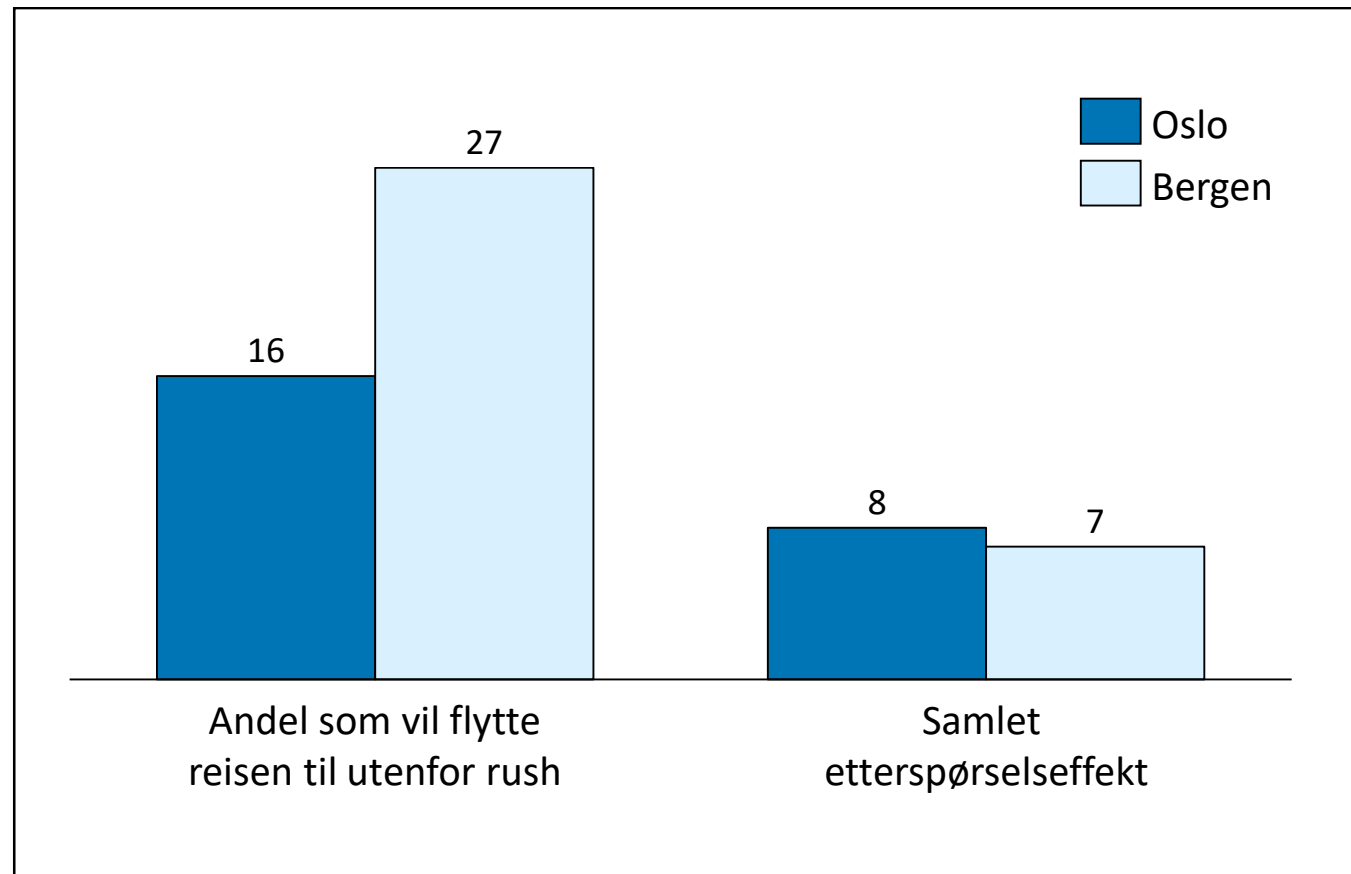
TIDSDIFFERENTIERAT PRIS

Syfte – fånga upp de som kan resa utanför högtrafik och/ eller *inte* vill resa under högtrafik

En rabatt på 30% utanför Peak-trafiken ger 7-8 % fler reiser...

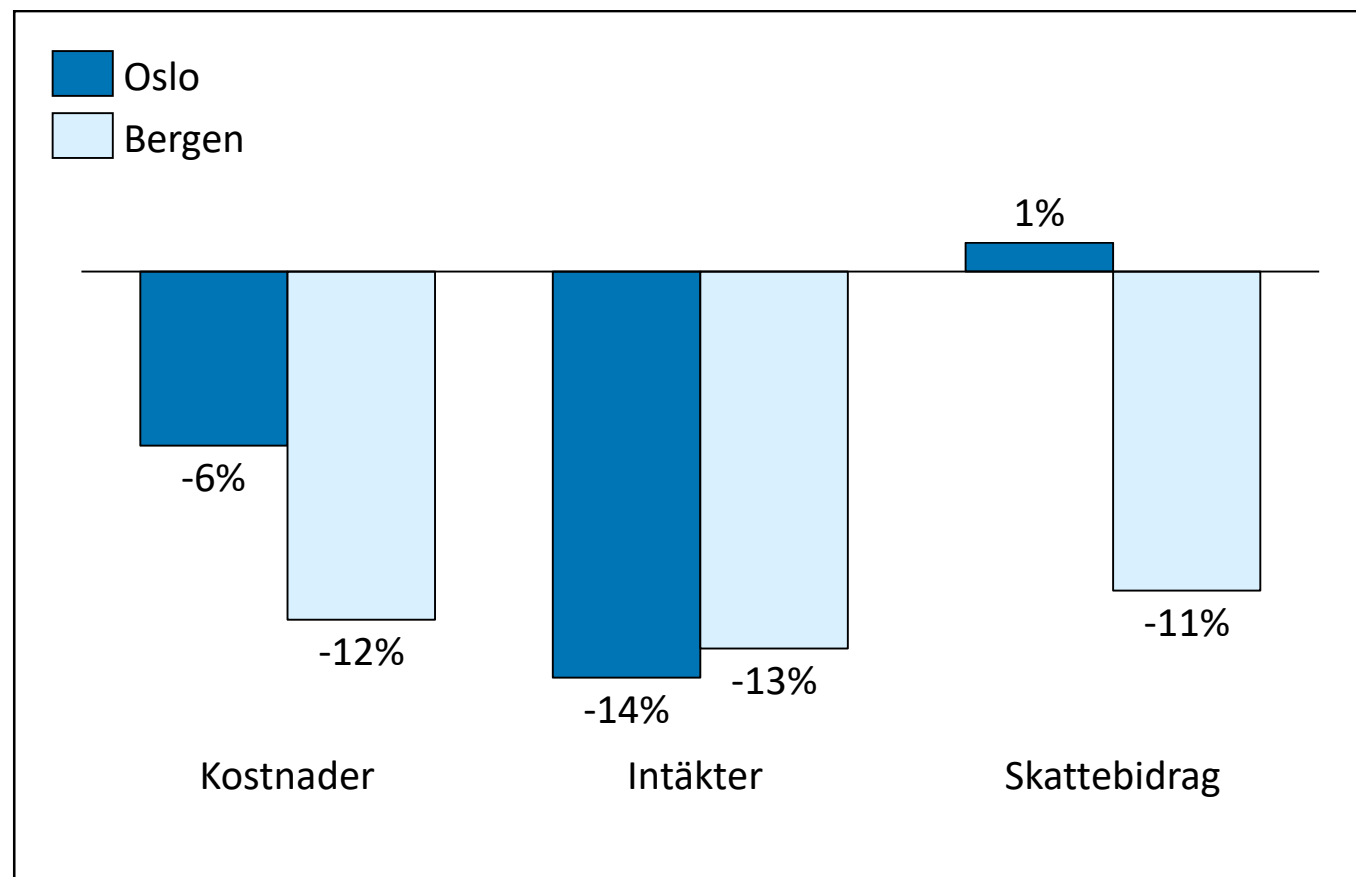
Overførings- og etterspørselseffekter ved 30 % rabatt utenfor rush:

- Lägre pris skapar en positiv efterfrågeeffekt på 7-8 %, .. minskar samtidigt intäkterna
- **ÄR effekten på produktionskostnaderna tillräcklig för att "väga upp" minskade intäkter?**

... samt att skattebidraget minskar – utan att öka priset

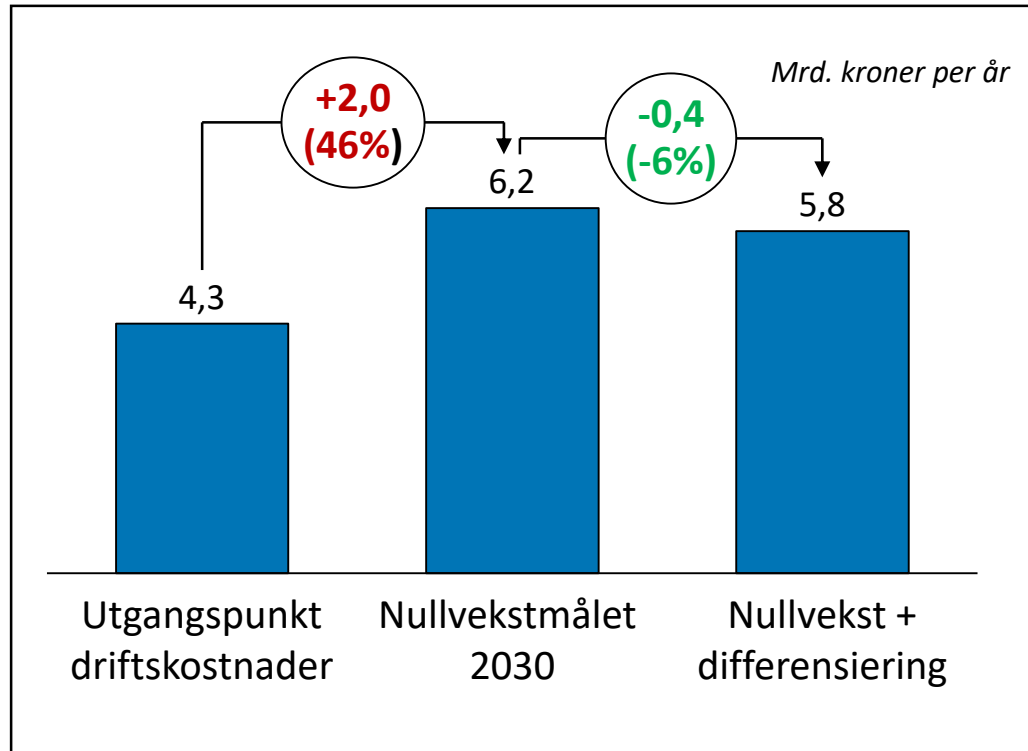
Økonomiske konsekvenser av rabatten:

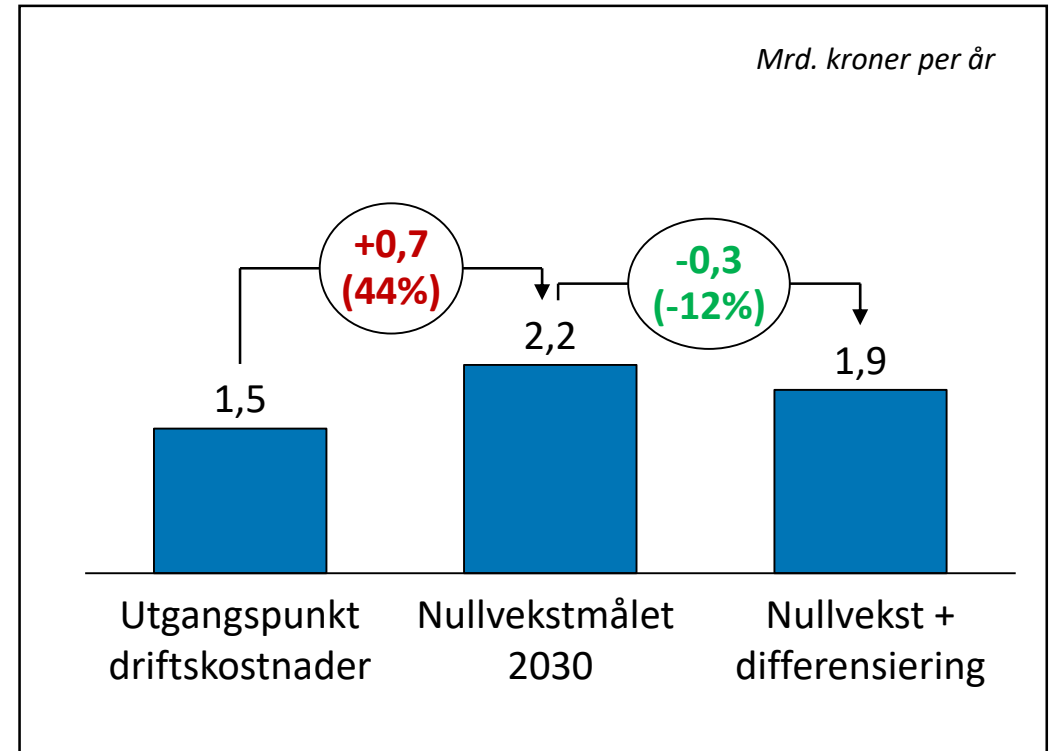
- I Bergen kan förändrad prissättning (differentiering) minska skattebidraget med ca. 100 milj kr.
- I Oslo förändras inte skattebidraget - oförändrat
- Möjligt att öka antalet resor utan att «bidraget» ökar

Tidsdifferentierad prissättning kan minska kostnaderna med att nå noll-växtmålet* med 700 milj kr i Bergen och Oslo

Reduksjon i kostnader knyttet til nullvekstmålet.
Eksempel for Oslo byområde:

Reduksjon i kostnader knyttet til nullvekstmålet.
Eksempel for Bergen byområde:

*) Nollvæxtmålet är de norska stadmiljöavtalen – i de 9 största städerna - där regering bestämt att bilens transportarbete inte skall växa ytterligare, det ökade persontransportarbetet skall tas av hållbara färdmedel

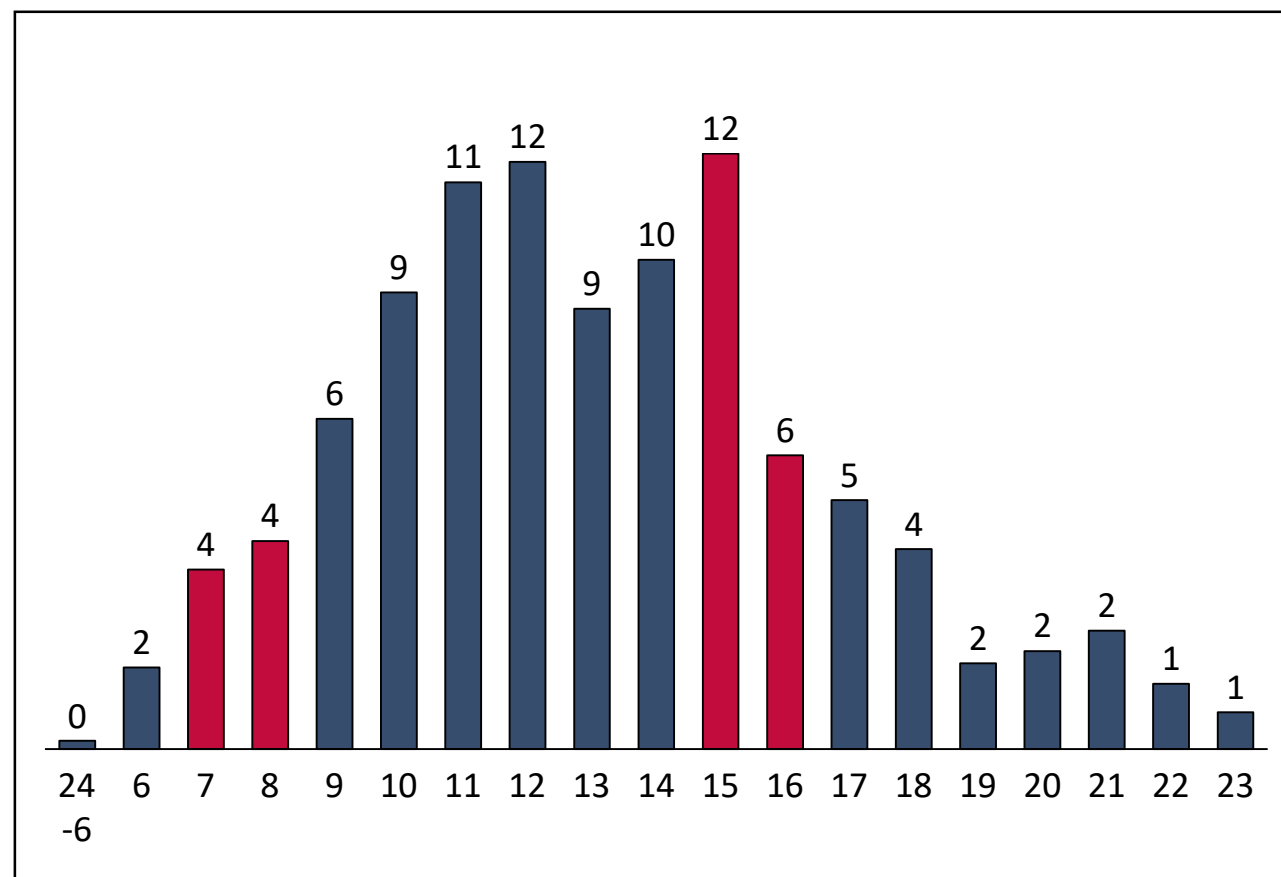
Begränsa pensionärsrabatten

Stimulera pensionärer att resa utanför högtrafik

Relativt många pensionärsresor sker under högtrafik

En bra anledning att minska rabattens giltighet

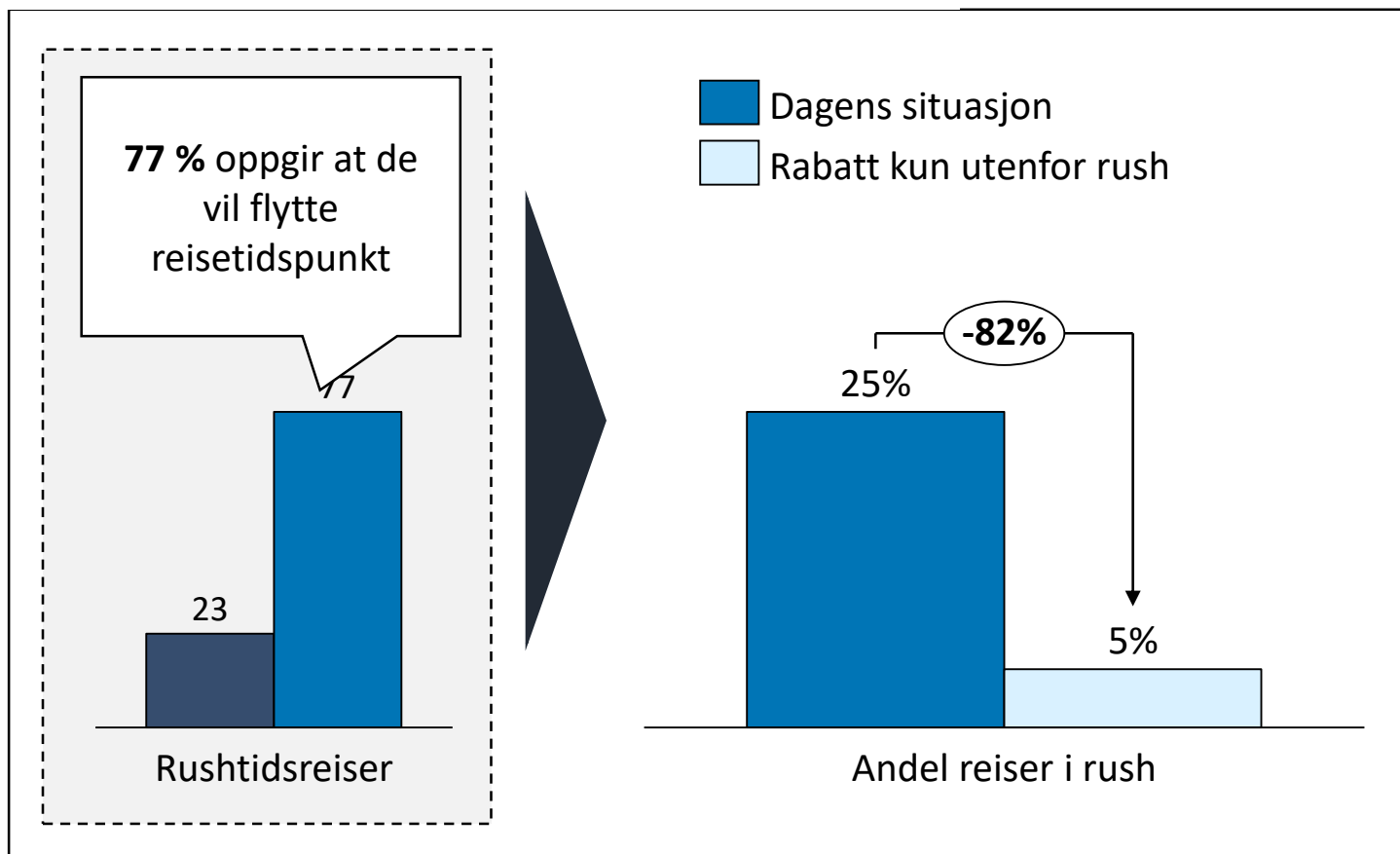
Fordeling av seniorreiser utover døgnet:

- Cirka 25 % av pensionärsresorna sker under högtrafik
  - Utgör 5% av alla högtrafikresor (rushtidsreiser)
- Stor Potential att flytta seniorresorna utanför de dyraste peaktimmarna

En stor andel av seniorresorna uppger att skulle välja en billigare resa utanför Peak, om det var möjligt att välja och betala mindre

Overførings effekter ved ordinær pris i rush:

- 82% av de äldres peak-resor försvinner
- Vilket minskar de totala resorna under högtrafik med 3%
- Frigör kapacitet för de som måste resa och för framtida resandeökningar

Sammanfattning

- Corona pandemin kan innebära en varaktig/ bestående intäktsförlust
- Dagens Prissystem (Norge o Sverige) gör det svårt att hantera förändringar - inte lämpat för förändringar att möta -
  - Mer flexibla resandemönster
  - Ökade kapacitetsproblem i Peak
- Behovet av –
  - Kundkort (fast + rörlig prissättning ökar flexibiliteten)
  - Tidsdifferentierad prissättning kommer att öka framöver (ökad aktualitet)
- Utan en mer effektiv prissättning blir alternativet kostnads-nedskärningar

- **Källa:**

Et harmonisert nasjonal takstsystem UA-rapport 86/2016,

Kollektivtransport – Utfordringer, muligheter og løsninger for byområder